

Tjänsteutlåtande

Familjerättschef
Tommy Åsbacka
☎ 08-590 977 78
Tommy.Asbacka@upplandsvasby.se

2017-06-09

Dnr:
FRN/2017:6
33701

Gemensamma nämnden för
familjerättsliga frågor i Sigtuna,
Solentuna och Upplands Väsby
kommuner

Svar på remiss om betänkandet **Se barnet! (SOU 2017:6)**

Förslag till beslut

1. Gemensamma nämnden för familjerättsliga frågor i Sigtuna, Solentuna och Upplands Väsby kommuner antar svaret på remissen om betänkandet **Se barnet!** (SOU 2017:6).
2. Svaret skickas till Justitiedepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Upplands Väsby kommun har bjudits in att fungera som remissinstans gällande betänkande **se barnet!** (SOU 2017:6) (Ju2017/01226/L2).

Beslutsunderlag

1. Familjerättsnämndens tjänsteutlåtande 2017-06-09, Dnr FRN/2017:6
2. Betänkandet **Se barnet!** (SOU 2017:6)

Beslutet skickas till:
Justitiedepartementet

SOLLENTUNA
KOMMUN

Upplands Väsby
kommun

Ärendet i sin helhet

Bakgrund

Upplands Väsby kommun har bjudits in att lämna synpunkter på betänkandet *Se barnet!* (SOU 2017:6) senast den 29 maj 2017.

Svar på remiss

Den gemensamma familjerättsbyrån för Sigtuna, Sollentuna och Upplands Väsby kommuner, för vilken den sistnämnda fungerar som värdkommun, vill överlämna följande synpunkter:

Samförståndslösningar

Obligatoriska informationssamtal ska föregå domstolsprocessen

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget. Erfarenheten är bl.a. att en betydande andel tvister har sin utgångspunkt i problematik som en domstolsprocess inte har särskilt goda förutsättningar att komma tillrätta med. I sådana fall kan man istället t.o.m. riskera att förvärra konflikten. Det är överhuvudtaget viktigt att tidigt nå ut till målgruppen med information om vilka stödinsatser som kan erbjudas. De obligatoriska informationssamtal som föreslås kan också vara ett led i det. Familjerättsbyrån förutsätter dock att tydliga riktlinjer tas fram hur samtalen ska administreras och vad som ska gälla t.ex. vissa eventuella undantagssituationer.

Ett kompetens- och lämplighetskrav för medlare ska införas i lag

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget. Rätt använt kan medling vara en framgångsrik hjälp men det krävs då givetvis att medlaren innehar rätt kompetens och i övrigt bedöms lämplig. Den problematik som ska hanteras är ofta komplex och det är viktigt att säkerställa t.ex. ett gott barnperspektiv m.m. Vissa sådana riktlinjer finns redan vad gäller personer som arbetar med t.ex. samarbetsamtal i kommunens regi. Det är rimligt att också tydligt reglera vad som ska gälla av domstolen utsedda medlare.

Gemensam vårdnad

Vid bedömning av vårdnadsfrågan ska avseende särskilt fästas vid föräldrarnas förmåga att ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnet

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget och håller med om att den nuvarande fokuseringen på oförmågan att samarbeta i sig kan vara konflikt drivande och ett hinder för eventuella samförståndslösningar. Ett perspektivskifte till ökad uppmärksamhet på det som är fungerande ses som positivt. Samtidigt blir det då viktigt att tydliggöra skillnaden mellan ansvar och samarbete, vilka ansvarsområden avses, vad innebär det att ta ansvar m.m.

Domstolen ska kunna besluta om gemensam vårdnad även om båda föräldrarna motsätter sig det

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget. Barn ska, om det inte är direkt olämpligt, ha två vårdnadshavare och föräldrars konflikt borde som regeln inte vara tillräckligt för att beröva barn en vårdnadshavare som i sig bedöms lämpad och kapabel att ta ansvar. Det ska heller inte vara självklart att man som vårdnadshavare självmant kan avsäga sig sitt ansvar i syfte att inte behöva dela ansvaret med den andre föräldern.

Barns rätt att komma till tals

Barnets bästa tydliggörs

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget.

Barn ska få relevant information och barnets rätt att fritt uttrycka sina åsikter och få dem beaktade tydliggörs

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget. Samtal och möten med barn kan ske på olika sätt utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet. Barn har olika lätt för att uttrycka sig, och olika sätt att uttrycka sig, beroende på en mängd olika faktorer. Att styra för hårt mot att endast åsikter och viljeyttringar i konkreta sakfrågor ska beaktas riskerar att göra att man tappar bort värdefull information och inte fullt ut beaktar barns rätt att komma till tals.

Socialnämnden ska få höra barn utan vårdnadshavarens samtycke

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget, men vill samtidigt påtala vissa risker som behöver beaktas. Det är viktigt att de som har till uppgift att prata med barn ges stort utrymme att bedöma huruvida det är lämpligt eller ej i det enskilda fallet, formen för samtalen m.m. Det är viktigt att undvika en framtida situation där det finns förväntningar på barn, och de som i regel håller samtal med barn, att samtal ska ske i alla lägen.

SOLLENTUNA
KOMMUN

Upplands Väsby
kommun

Barn i vårdnadskonflikter är ofta utsatta, befinner sig lojalitetskonflikter m.m. Detta bör vägas in i en bedömning så att man inte riskerar att ytterligare förvärra barnets situation genom samtal som sker mot en vårdnadshavares uttryckliga vilja. I situationer där en passiv och otillgänglig vårdnadshavare varken gett sitt samtycke eller uttryckligen motsatt sig samtal kan ändringen medföra att barns rätt att komma till tals bättre tillgodoses.

Riskbedömningar

Familjerättsbyrån konstaterar att ett arbete pågår med att ta fram metodstöd vilket ses som mycket positivt.

Allvarligt våld i familjen

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget.

Forumregler vid skyddade personuppgifter

Nya forumregler när det finns skyddade personuppgifter

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget.

Handläggningsfrågor

Interimistiska beslut om vårdnad ska meddelas endast om det finns särskilda skäl

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget som innebär ett förtydligande av redan rådande praxis.

Fler sekretessbrytande bestämmelser mellan socialnämnder

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget. I dag uppstår inte sällan problem då handläggare förväntas förse domstol med uppgifter som man inte själv förfogar över. Ansenlig tid kan gå till att försäkra sig om samtycken m.m. vilket försvårar arbetet.

En tidsgräns ska införas för utförande av vårdnads-, boende- och umgängesutredningar

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget. Det är viktigt att i möjligaste mån korta handläggningstiderna över hela linjen samtidigt som kvalitén på utredningar inte får försämrats. Vi förutsätter att man utarbetar riktlinjer och anvisningar för undantagssituationer och hur dessa ska hanteras.

SOLLENTUNA
KOMMUN

Upplands Väsby
kommun

Behovet av utbildningsinsatser för familjerättssekreterare

Familjerättsbyrån instämmer i förslaget. Utbudet av olika utbildningar och kompetenshöjande insatser är idag begränsat. Uppfattningen är att det utbud som finns generellt håller hög kvalitet men att antalet leverantörer är litet och platstillgången ofta begränsad.

Social- och omsorgskontoret

Tommy Åsbacka
Familjerättschef

Bilagor:
Betänkandet Se barnet! (SOU 2017:6)